

som er saa store, at jeg maa sige, det overraskede mig, at det ærede Medlem kunde faa sig til at fremsætte dem, skal jeg tillade mig, saa klart og kortfattet jeg kan, at gøre Rede for Indholdet af det her foreslaaede Moratorium for indenlandsk Gæld eller rettere sagt de Foranstaltninger, som her foreslaas, og som egentlig ikke er noget Moratorium overfor Indlandet. Her foreslaas, at naar Forholdet har udviklet sig derhen, at en Kreditor ganske normalt sagsøger sin Debitor, fordi Debitor ikke har betalt ved Forfaldstid og ikke er til at faa til at betale uden Søgemaal, saa gives der under denne ganske normale Gældssag Debitor Ret til at gøre en Indsigelse gældende, som han ikke tidligere har kunnet gøre gældende, nemlig den, at han begærer Udsættelse, fordi han er ude af Stand til at betale paa Grund af de nuværende overordentlige Tilstande, det vil sige Krigstilstanden i Europa og dens Følger. Denne Indsigelse skal fremsættes i det første Retsmøde, og Dommeren og to Meddomsmænd skal i det samme Møde, saa vidt det er muligt, afsige Kendelse i Sagen angaaende denne Paastand. Og hvad gaar saa denne Kendelse ud paa? Den gaar enten ud paa at afvise den Paastand, Debitor har fremsat om, at hans Betalingsvanskeligheder skyldes de foreliggende overordentlige Forhold, og hvis dette skønnes af Dommeren og hans Meddomsmænd, gaar Processen sin normale Gang, Paastanden er afvist. Eller det omvendte sker, den Begrundelse og de Beviser, Debitor fremfører for sin Paastand, overbeviser Dommeren og hans Meddomsmænd om, at Debitor virkelig er ganske uskyldig i, at han i Øjeblikket ikke kan betale, og der gives da Debitor Henstand ved Kendelse samme Dag paa 4, 6, 8, 10 indtil 12 Uger. Saa længe udsættes Processen, og derefter fortsætter den sin fuldstændig normale Gang. Det er det hele, der er bragt i Forslag, og dette skildrer det ærede Medlem fra Nyborg som en Foranstaltning, der kunde lamme det danske Forretningsliv og nedbryde al Forretningsmoral i Danmark. Det er dog virkelig en Overdrivelse, som er ganske urimelig. I Virkeligheden er de Foranstaltninger, her foreslaas, en uhyre mild og begrænset Form for et Moratorium, det

er i Virkeligheden kun en Anstandsgrund under en Proces, og efter den Maade, hvorpaa man hidtil har ført danske Processer, er den nye Anledning til at faa indtil 3 Maaneders Anstand ikke noget, som vil virke vidunderligt, thi man har hidtil ikke været i synderlig Forlegenhed for at faa 3 Maaneders Anstand, det har man kunnet hjælpe sig til, uden at der i den Anledning skulde være Krig i Europa. Paastanden om Udsættelse kan kun fremsættes for Domstole med Meddomsmænd og skal afgøres saa vidt muligt i samme Møde, den kan ikke fremsættes for Fogedretten, ikke under eksekutive Forretninger, Arrestforretninger, Udsættelsesforretninger o. lign. Det er en saa snævert begrænset Ret, der gives Debitorerne, og en Ret, som det er nødvendigt for dem at have, thi det er en aabenlys Uret, at Debitor skal blive økonomisk ruineret paa Grund af de overordentlige Forhold i Europa, naar han kan frigøre sig for økonomisk Ruin ved at faa Anstand under en Proces, og saaledes som det nu bliver, hvis Ændringsforslagene vedtages, er Forholdet tilmed det, at Debitor kun faar Henstand, hvis dette ikke medfører alt for alvorlige økonomiske Følger for Kreditor selv. Ogsaa her begrænses det foreslaaede Moratorium for indenlandsk Gæld paa en meget kraftig Maade og kan efter den Begrænsning umuligt faa uheldige Følger. Overfor udenlandsk Gæld er det foreslaaede Moratorium ogsaa begrænset, og dette muliggør at indføre Begrænsninger med Hensyn til indenlandsk Gæld. Moratoriet angaar kun Fordringer vedrørende Næringsdrift. Hvis en Mand har købt Ting i Udlandet til sit almindelige Konsum, maa han betale. Hvis han har købt Luksusgenstande eller Kunstgenstande eller lignende, maa han ogsaa betale. Men jeg ønsker udtrykkeligt at sige, at jeg opfatter det saaledes, at denne Henstand ogsaa kan gives, naar det gælder Regresretten overfor Trassent og Endossent af en paa Udlandet herfra trukken og der accepteret Veksel, der er betalbar her, idet Vekselaccepter, der er foregaaet i Udlandet, maa siges at stifte et Gældsforhold i og til Udlandet, og da Vekselen er eet Dokument, maa Moratoriet ogsaa omfatte Regresretten overfor Endossent og Trassent. Overfor Udlandet er, det tror jeg, alle